یادداشت

تراژدی لامِرد و ضرورت ثبت «روز جهانی مبارزه با سلاح‌های غیرمتعارف» در تقویم بین‌المللی

سید ابوالحسن عمرانی
پژوهشگر تاریخ، هنر و رسانه

حمله به غیرنظامیان در لامرد فارس با استفاده از تسلیحاتی که از آن به‌عنوان گونه‌ای جدید از سلاح‌های غیرمتعارف یاد می‌شود، صرفاً یک رخداد نظامی نیست؛ بلکه از منظر حقوق بین‌الملل بشردوستانه، موضوعی است که باید در ابعاد حقوقی، سیاسی و انسانی مورد بررسی و پیگیری قرار گیرد. آنچه اهمیت این حادثه را دوچندان می‌کند، نه تنها تلفات انسانی و آثار گسترده آن بر جان شهروندان غیرنظامی، بلکه استفاده از شیوه‌ای از جنگ‌افزار است که بنا بر گزارش‌ها و تحلیل‌های منتشرشده، برای اولین بار در یک عملیات واقعی به کار گرفته شده و پرسش‌های جدی درباره انطباق آن با اصول بنیادین حقوق بین‌الملل، از جمله اصل تفکیک میان اهداف نظامی و غیرنظامی و اصل تناسب، ایجاد کرده است. این موضوع بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های بین‌المللی نیز داشت و برخی رسانه‌های معتبر خارجی به ابعاد این حمله و ویژگی‌های تسلیحات به‌کاررفته پرداختند. با این حال، انعکاس رسانه‌ای هرچند در شکل‌دهی به افکار عمومی جهان مؤثر است، اما به‌تنهایی نمی‌تواند جایگزین پیگیری حقوقی و ثبت رسمی این رخداد در مجامع بین‌المللی شود. تجربه نشان داده است بسیاری از وقایع تلخ تاریخ، زمانی به مطالبه‌ای جهانی تبدیل شدند که علاوه بر پوشش رسانه‌ای، در نهادهای بین‌المللی مستندسازی و پیگیری حقوقی شدند. در چنین شرایطی، ثبت بین‌المللی «روز جهانی مبارزه با سلاح‌های غیرمتعارف کشتارجمعی» می‌تواند اقدامی فراتر از یک نامگذاری نمادین باشد. این پیشنهاد در واقع تلاشی برای تبدیل یک حادثه دردناک به بستری برای آگاهی‌بخشی جهانی، مستندسازی حقوقی و ایجاد حساسیت بین‌المللی نسبت به توسعه و به‌کارگیری تسلیحاتی است که آثار آنها متوجه غیرنظامیان می‌شود. نامگذاری یک روز جهانی، در ادبیات سازمان‌های بین‌المللی، صرفاً ثبت یک مناسبت در تقویم نیست؛ بلکه زمینه‌ای برای تولید ادبیات حقوقی، برگزاری نشست‌های تخصصی، انجام پژوهش‌های علمی، ارائه گزارش‌های سالانه و مطالبه‌گری مستمر از دولت‌ها و نهادهای مسئول فراهم می‌آورد. بر همین اساس، پیشنهاد ثبت «روز جهانی مبارزه با سلاح‌های غیرمتعارف کشتارجمعی» با هدف پیگیری حقوقی این موضوع و جلب توجه جامعه جهانی ارائه شده است. این پیشنهاد بر این اصل استوار است که هرگونه استفاده از تسلیحاتی که آثار گسترده و غیرقابل کنترل بر جمعیت غیرنظامی برجای می‌گذارد، باید در معرض بررسی دقیق نهادهای بین‌المللی قرار گیرد و زمینه برای جلوگیری از تولید، توسعه و گسترش چنین جنگ‌افزارهایی فراهم شود. تجربه‌های تاریخی نیز نشان داده‌اند که ثبت مناسبت‌های جهانی، نقش مهمی در شکل‌گیری هنجارهای بین‌المللی ایفا کرده است. همان‌گونه که سالگرد بمباران اتمی هیروشیما به نمادی برای مخالفت با سلاح‌های هسته‌ای تبدیل شد و حمله شیمیایی به سردشت نیز جایگاه ویژه‌ای در ادبیات مبارزه با سلاح‌های شیمیایی پیدا کرد، امروز نیز می‌توان از این ظرفیت برای مقابله با نسل جدید تسلیحات غیرمتعارف بهره گرفت. در همین راستا، پیشنهاد ارائه‌شده به همراه اسناد و مستندات مربوط، به کمیسیون ملی یونسکو ارسال شده و رایزنی‌های لازم با مراجع ذی‌ربط برای پیگیری این موضوع در دستور کار قرار گرفته است. استمرار این مسیر می‌تواند زمینه‌ساز طرح موضوع در سطوح بالاتر بین‌المللی و جلب حمایت نهادهای مسئول باشد. بدیهی است مقابله با گسترش سلاح‌های غیرمتعارف، مسئولیتی فراتر از مرزهای یک کشور است. امنیت انسانی، حفظ جان غیرنظامیان و پاسداری از قواعد حقوق بشردوستانه، نیازمند همکاری همه دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی است. از این رو، امید می‌رود پیشنهاد ثبت «روز جهانی مبارزه با سلاح‌های غیرمتعارف کشتارجمعی» با استقبال و موافقت مراجع مسئول مواجه شود تا این ابتکار بتواند گامی مؤثر در جهت تقویت مسئولیت‌پذیری جهانی، پیشگیری از تکرار چنین حوادثی و حمایت از قربانیان این‌گونه تسلیحات باشد؛ اقدامی که اگر امروز آغاز شود، می‌تواند در آینده به یکی از ابزارهای مهم جامعه جهانی برای مقابله با توسعه و به‌کارگیری سلاح‌هایی تبدیل شود که آثار آنها از میدان نبرد فراتر رفته و امنیت و کرامت انسان‌ها را هدف قرار می‌دهد.

معاون سیاسی، امنیتی استانداری کرمانشاه از سهم ۶۰ درصدی استان در تردد زائران حسینی خبر داد

شکوه اربعین در مرز خسروی

اتصال سامانه‌های مرزی ایران و عراق، زمان کنترل گذرنامه هر زائر را به ۴ ثانیه کاهش داد

گزارش

بیتا میرعظیمی
گروه ایران زمین

مرز بین‌المللی خسروی این روزها به یکی از مهم‌ترین کانون‌های تردد غرب کشور تبدیل شده است. این گذرگاه پس از ثبت عبور موفقیت‌آمیز بیش از ۶۵۰ هزار زائر به عتبات عالیات، حالا برای مدیریت بازگشت زائران در آماده‌باش کامل قرار دارد. جاده‌های منتهی به خسروی، موکب‌ها، ایستگاه‌های امدادی و ناوگان حمل‌ونقل با برنامه‌ریزی منسجم، خدمات‌رسانی به زائران را بر عهده دارند. خسروی که به دلیل قرار گرفتن در کوتاه‌ترین مسیر زمینی ایران به بغداد و کربلا «دروازه تاریخی عتبات عالیات» شناخته می‌شود، با برخورداری از زیرساخت‌های حمل‌ونقل، سامانه‌های هوشمند کنترل گذرنامه، پارکینگ‌های گسترده، مراکز درمانی و امکانات رفاهی، یکی از مجهزترین و روان‌ترین گذرگاه‌های اربعین به شمار می‌رود. برآوردها نشان می‌دهد ۶۰ تا ۷۰ درصد زائران ایرانی در مسیر رفت یا بازگشت، از محور کرمانشاه و مرز خسروی تردد می‌کنند؛ ظرفیتی که نقش این مرز را در میزبانی و خدمت‌رسانی به زائران حضرت اباعبدالله‌الحسین(ع) بیش از پیش برجسته کرده است.

«بهرام سلیمانی» معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری و جانشین رئیس ستاد اربعین کرمانشاه با اشاره به جایگاه تاریخی استان کرمانشاه در تردد زائران عتبات عالیات به «ایران» گفت: «کرمانشاه از دیرباز «دروازه تاریخی عتبات عالیات» بوده است. اگر خاطرات علما، بزرگان و حتی پادشاهان را مرور کنیم، بخش عمده‌ای از سفرهای زیارتی به عتبات از مسیر مرز خسروی انجام شده است. این پیشینه تاریخی، در کنار موقعیت ممتاز جغرافیایی استان، جایگاه ویژه‌ای برای کرمانشاه در خدمت‌رسانی به زائران اربعین ایجاد کرده است.»

خسروی و سومار آماده پذیرش زائران

معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری کرمانشاه در گفت‌وگو با «ایران» اظهار کرد: «امسال علاوه بر مرز بین‌المللی خسروی، با موافقت طرف عراقی، مجوز تردد زائران از مرز سومار نیز صادر شد. سومار تاکنون بیشتر یک مرز تجاری بود، اما امسال به صورت آزمایشی به‌عنوان مرز پشتیبان وارد چرخه تردد زائران شده است تا در صورت افزایش حجم ترافیک در سایر مرزها، بخشی از بار تردد را برعهده بگیرد.» «سلیمانی» جانشین رئیس ستاد اربعین استان کرمانشاه با اشاره به موقعیت ارتباطی استان گفت: «کرمانشاه از نظر دسترسی نیز شرایط کم‌نظیری دارد.

مسیر تهران تا مرز خسروی تقریباً به‌طور کامل آزادراه و بزرگراه است و تنها حدود ۴۵ کیلومتر از این مسیر باقی مانده که عملیات اجرایی آن در مراحل پایانی قرار دارد. همچنین خسروی نزدیک‌ترین مرز زمینی ایران به بغداد است.» وی ادامه داد: «استان کرمانشاه در مسیر دسترسی به سه مرز خسروی، مهران و سومار قرار دارد و حدود ۶۰ درصد زائران کشور برای رسیدن به این مرزها از محورهای مواصلاتی استان عبور می‌کنند.» معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری کرمانشاه درباره امکانات مرز خسروی گفت: «بیش از ۴۰۰ هکتار پارکینگ برای توقف خودروها آماده شده و امکان استقرار همزمان حدود ۳۰۰ هزار دستگاه خودروی شخصی در پارکینگ‌های ایمن خسروی و قصرشیرین فراهم است.» وی افزود: «برای کاهش آثار گرمای هوا نیز ۲۶ هزار مترمربع سایبان در پایانه مرزی خسروی احداث شده است که ۶ هزار مترمربع آن در مسیر خروجی مرز قرار دارد. طرف عراقی نیز سایبان‌ها را تا محل سوار شدن زائران به خودروها در خاک عراق ادامه داده است. همچنین اتاق‌های سرد برای رسیدگی به افراد دچار گرمازدگی و زیرساخت‌های پایدار آب و برق در مرز پیش‌بینی شده است.»

خدمات هوشمند و حمل‌ونقل روان

«بهرام سلیمانی» جانشین رئیس ستاد اربعین استان کرمانشاه با اشاره به روند کنترل گذرنامه گفت: «در مرز خسروی ۱۰۴ گیت به صورت همزمان فعال است و اتصال سامانه گذرنامه ایران به سامانه مرزی عراق (سجاد) موجب شده زمان کنترل هر زائر به حدود چهار ثانیه کاهش یابد.» وی از توسعه خدمات حمل‌ونقل نیز خبر داد و

اظهار کرد: «پایانه‌ای به وسعت سه‌ونیم هکتار با دفاتر فروش بلیت، استراحتگاه و استقرار شرکت‌های حمل‌ونقل در مرز خسروی ایجاد شده است تا زائران پس از بازگشت، بدون معطلی سفر خود را ادامه دهند.» جانشین رئیس ستاد اربعین استان کرمانشاه یکی از مهم‌ترین اقدامات امسال را اجرای طرح تردد مستقیم اتوبوس‌ها از تهران، قم و اصفهان تا نجف اشرف عنوان کرد و گفت: «در این طرح، زائران بدون نیاز به پیاده شدن در مرز و تعویض وسیله نقلیه، مستقیماً به نجف منتقل می‌شوند؛ طرحی که در میان مرزهای کشور تنها در مرز خسروی اجرا شده است.» سلیمانی با اشاره به آمادگی حوزه درمان افزود: «مراکز درمانی سپاه، ارتش و دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در مرز مستقر شده‌اند و زنجیره کامل امدادی شامل آمبولانس، اتوبوس‌آمبولانس، بالگرد اورژانس و تیم‌های امدادی آماده خدمت‌رسانی به زائران است.» وی همچنین از فعالیت ۷۰ شعبه و باجه ارزی در سطح استان و استقرار سه بانک عامل در مرز برای تأمین نیازهای مالی زائران خبر داد. به گفته وی، در حوزه زیرساخت‌های عمرانی نیز حدود ۳۰ پروژه کوتاه‌مدت و بلندمدت شامل بهسازی و ایمن‌سازی محورهای مواصلاتی، روکش آسفالت، خط‌کشی جاده‌ها و ارتقای ایمنی مسیرهای منتهی به خسروی و سومار اجرا شده است. سلیمانی ادامه داد: «برای جابه‌جایی زائران در محدوده مرز، ۲۶۰ دستگاه اتوبوس شهری مستقر شده و ۳۶۲ موکب از شهر کرمانشاه تا مرز خسروی خدمات رفاهی، اسکان و تغذیه ارائه می‌کنند.»

> استان کرمانشاه در مسیر دسترسی به سه مرز خسروی، مهران و سومار قرار دارد و حدود ۶۰ درصد زائران کشور برای رسیدن به این مرزها از محورهای مواصلاتی استان عبور می‌کنند

دیپلماسی مرزی و مدیریت هوشمند

معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری کرمانشاه با اشاره به اقدامات انجام شده در حوزه دیپلماسی مرزی گفت: «پیش از آغاز عملیات اربعین، «منوچهر حبیبی» استاندار کرمانشاه به همراه جمعی از مسئولان امنیتی، انتظامی و فرمانداران مرزی با استاندار دیالی عراق و مسئولان امنیتی این کشور دیدار کردند و درباره تأمین امنیت، استقرار موکب‌ها و تسهیل تردد زائران هماهنگی‌های لازم را انجام دادند. همچنین فرمانداران قصرشیرین و گیلانغرب به صورت مستمر با همتایان عراقی خود در ارتباط هستند.» جانشین رئیس ستاد اربعین استان کرمانشاه افزود: «ستاد مدیریت بحران استان نیز سناریوهای مختلف را برای شرایط اضطراری بررسی کرده و مسیرها، پل‌ها و محورهای جایگزین برای مواقع احتمالی پیش‌بینی شده است. همچنین طرح جامع ترافیکی اربعین استان تدوین و بر اساس آن مدیریت تردد زائران انجام می‌شود.» سلیمانی درباره آخرین آمار تردد زائران نیز گفت: «از ابتدای عملیات اربعین تا پایان دهم مرداد، مجموع تردد ثبت شده از مرز خسروی به بیش از ۶۹۹ هزار نفر رسیده است. خسروی تنها مرز کشور است که تاکنون نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش تردد داشته و رشد حدود چهار درصدی را ثبت کرده است. پیش‌بینی می‌کنیم با آغاز موج بازگشت زائران، این میزان افزایش بیشتری پیدا کند.» وی در پایان از زائران خواست سفر خود را به روزهای پایانی موکول نکنند و افزود: «زائرانی که زیارت خود را به پایان رسانده‌اند نیز از توقف غیرضروری در عراق خودداری کنند تا مدیریت تردد با سهولت بیشتری انجام شود.» معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری کرمانشاه همچنین از رانندگان خواست پس از ورود به کشور، به دلیل خستگی مسیر، از استراحتگاه‌ها و موکب‌های پیش‌بینی شده در محورهای مواصلاتی استفاده کنند و با پرهیز از عجله، سفری ایمن داشته باشند. وی با اشاره به ظرفیت‌های گردشگری استان کرمانشاه نیز گفت: «زائران می‌توانند در مسیر بازگشت از جاذبه‌های تاریخی و طبیعی استان از جمله طاق‌بستان، معبد آناهیتا و دیگر مناطق گردشگری بازدید کنند تا سفر معنوی اربعین با خاطره‌ای به‌یادماندنی‌تر همراه شود.»

برش

خروج بیش از سه میلیون زائر از مرزهای اربعینی کشور

رئیس ستاد اربعین کشور با اشاره به خروج بیش از ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار زائر و ورود بیش از یک میلیون و ۶۰۰ هزار نفر از مرزهای اربعینی، گفت: «تاکنون مشکل جدی که روند زیارت زائران امام حسین(ع) را مختل کند، گزارش نشده است.»
علی‌اکبر پورجمشیدیان در بازدید از مرز باشماق مریوان با دعوت از زائران برای توزیع سفر در همه مرزهای اربعینی، افزود: «مرز باشماق و همچنین تمرچین، با برخورداری از زیرساخت‌ها، امکانات رفاهی و شرایط آب‌وهوایی مناسب، ظرفیت خوبی برای پذیرش و تردد زائران است.» وی حضور و خدمت‌رسانی مشترک مواکب اهل سنت و شیعه، دستگاه‌های اجرایی، فرمانداری و شهرداری‌ها در مرز باشماق را جلوه‌ای عملی از وحدت اسلامی دانست و اظهار کرد: «در دو سوی مرز، بخش قابل توجهی از حمل‌ونقل زائران به‌صورت رایگان انجام می‌شود.» رئیس ستاد اربعین کشور با اشاره به ضرورت کاهش ازدحام در مرز مهران، گفت: «استفاده بیشتر زائران از مرزهای باشماق و تمرچین، علاوه بر تسهیل سفر، به افزایش کیفیت خدمت‌رسانی به زائران در دیگر مرزها نیز کمک می‌کند.» پورجمشیدیان درباره دغدغه زائران در مسیر بازگشت نیز گفت: «ساماندهی مسیر بازگشت زائران، بویژه در خاک عراق، در دستور کار قرار دارد و تلاش شده با تعیین نقاط مشخص در محدوده عمودهای ۵۷ تا ۵۹، استقرار مواکب، نصب تابلوهای راهنما و پیش‌بینی ناوگان حمل‌ونقل، مشکلات بازگشت زائران کاهش یابد.» وی تأکید کرد: «پیگیری برای ایجاد سازوکار منسجم‌تر حمل‌ونقل و تعیین محل مشخص برای بازگشت زائران ادامه دارد تا سفر اربعین، بویژه در مسیر بازگشت، با سهولت بیشتری انجام شود.»

برش

آمادگی ناوگان کرمانشاه برای بازگشت زائران

«علی سلیمی» مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان کرمانشاه درباره آمادگی ناوگان حمل‌ونقل عمومی برای بازگشت زائران حسینی به «ایران» گفت: «ناوگان‌های حمل‌ونقل برای جابه‌جایی زائران پیش‌بینی شده است، اما باید توجه داشت که بازگشت چند میلیون زائر که طی حدود دو هفته از کشور خارج شده‌اند، در مدت دو تا سه روز انجام می‌شود و این موضوع نیازمند همکاری و صبوری بیشتر زائران است.» وی ادامه داد: «در ایام اربعین گاهی حجم ورود زائران به پایانه‌ها قابل پیش‌بینی نیست و ممکن است در مدت کوتاهی، ده‌ها هزار نفر برای استفاده از ناوگان حمل‌ونقل مراجعه کنند؛ بنابراین تأمین خودرو در همان لحظه با دشواری‌هایی همراه است.»

مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان کرمانشاه از زائران خواست با صبوری و همکاری، عوامل اجرایی را در مدیریت سفرهای بازگشت همراهی کنند. وی تصریح کرد: «همه دستگاه‌های مسئول در کنار زائران هستند و تلاش می‌کنند خدمات حمل‌ونقل با بهترین کیفیت و در کوتاه‌ترین زمان ممکن ارائه شود تا بازگشت زائران با سلامت و آرامش انجام گیرد.» «سلیمی» با تأکید بر ضرورت رعایت نکات ایمنی از سوی زائران به «ایران» گفت: «از زائرانی که با خودروی شخصی به وطن بازمی‌گردند درخواست می‌کنیم با توجه به خستگی ناشی از سفر و گرمای هوا، استراحت کافی داشته باشند و اصول ایمنی را بیش از گذشته رعایت کنند.»

بنگاه

آغاز اجرای شبکه جمع‌آوری فاضلاب در هسته مرکزی شهر

عملیات اجرایی شبکه جمع‌آوری فاضلاب شهر اراک از سال ۱۳۷۲ آغاز شد؛ پروژه‌ای زیربنایی که طی بیش از سه دهه گذشته، بخش عمده‌ای از شهر را تحت پوشش قرار داده و امروز پس از گذشت ۳۳ سال، به یکی از پیچیده‌ترین و حساس‌ترین مراحل خود رسیده است؛ اجرای شبکه جمع‌آوری فاضلاب در هسته مرکزی شهر. هسته مرکزی اراک، به دلیل قدمت، تراکم جمعیتی، تمرکز فعالیت‌های اقتصادی و وجود بافت تاریخی، همواره یکی از دشوارترین نقاط برای اجرای پروژه‌های زیرساختی بوده است. به همین دلیل، اجرای شبکه فاضلاب در این محدوده، همانند بسیاری از شهرهای بزرگ و قدیمی دنیا، در مراحل پایانی توسعه شبکه قرار گرفته است؛ زیرا از منظر مهندسی، اجرای شبکه جمع‌آوری فاضلاب در هسته مرکزی شهرها یکی از پیچیده‌ترین پروژه‌های عمرانی محسوب می‌شود. امروز شهر اراک با جمعیتی بالغ بر ۵۴۲ هزار و ۲۰۰ نفر یکی از موفق‌ترین شهرهای کشور در توسعه زیرساخت‌های فاضلاب به شمار می‌رود؛ به‌گونه‌ای که ۵۲۵ هزار و ۹۵۷ نفر، معادل ۹۸ درصد جمعیت شهر، تحت پوشش شبکه جمع‌آوری فاضلاب قرار دارند. تاکنون نیز بیش از ۱۲۲ هزار و ۴۵۹ مشترک به این شبکه متصل شده‌اند و نزدیک به ۹۷۸ کیلومتر شبکه جمع‌آوری و بیش از ۱۰ کیلومتر خطوط انتقال فاضلاب در شهر اجرا شده است؛ ارقامی که بیانگر سرمایه‌گذاری گسترده در توسعه یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌های بهداشت عمومی و حفاظت از محیط زیست است.

اکنون با انعقاد قراردادی به ارزش ۳۰۰ میلیارد ریال اجرای مرحله جدید این پروژه در هسته مرکزی شهر آغاز شده است؛ طرحی که شامل اجرای ۲ هزار و ۵۰۰ متر شبکه جمع‌آوری فاضلاب و نصب ۳۰۰ فقره انشعاب جدید خواهد بود و گام دیگری در تکمیل شبکه فاضلاب شهر اراک به شمار می‌رود. اما اهمیت این پروژه تنها به حجم عملیات اجرایی آن محدود نمی‌شود؛ آنچه این طرح را متمایز می‌کند، شرایط بسیار ویژه محدوده اجرای آن است.

برخلاف مناطق جدید شهری، در هسته مرکزی اراک، تقریباً تمام تأسیسات شهری طی دهه‌های مختلف در فضای محدود زیر خیابان‌ها جانمایی شده‌اند؛ خطوط انتقال آب، گاز، برق، مخابرات، فیبر نوری و سایر زیرساخت‌های خدماتی در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند و در بسیاری از نقاط نیز به دلیل قدمت تأسیسات، نقشه‌های دقیق و کاملی از محل استقرار آنها وجود ندارد. در چنین شرایطی، هر متر حفاری نیازمند بررسی‌های فنی، هماهنگی با دستگاه‌های خدمات‌رسان و رعایت دقیق الزامات ایمنی است.

از سوی دیگر، مرکز شهر اراک مهم‌ترین محور تجاری، اداری و خدماتی شهر محسوب می‌شود. تراکم بالای واحدهای صنفی، حضور روزانه هزاران شهروند، حجم سنگین تردد خودروها و فعالیت مداوم مراکز خدماتی، اجرای پروژه را به عملیاتی

تبدیل کرده که باید با حفظ جریان زندگی شهری، با کمترین اختلال ممکن انجام شود. مدیریت ترافیک، تأمین دسترسی کسبه و شهروندان و کاهش آثار اجرایی پروژه، بخشی جدایی‌ناپذیر از فرآیند اجرا در این محدوده است.

ویژگی دیگر این پروژه، قرار گرفتن آن در بافت قدیمی شهر است؛ جایی که بسیاری از ساختمان‌ها با شیوه‌های سنتی ساخته شده‌اند و پی آنها از سنگ یا مصالح قدیمی تشکیل شده است. اجرای شبکه فاضلاب نیز به دلیل ماهیت ثقلی آن، مستلزم حفاری‌های عمیق است و هرچه به خطوط اصلی انتقال نزدیک‌تر می‌شویم، عمق حفاری افزایش پیدا می‌کند. این موضوع علاوه بر ضرورت مهاربندی دقیق دیواره‌های ترانشه، احتمال نشست، جابه‌جایی خاک و آسیب به ساختمان‌های مجاور را افزایش می‌دهد و عملیات اجرایی را به کاری کاملاً تخصصی تبدیل می‌کند. پیچیدگی پروژه زمانی بیشتر نمایان می‌شود که در جریان حفاری، موانع پیش‌بینی‌نشده‌ای نیز آشکار می‌شوند. در برخی نقاط، مسیر حفاری به قنوات قدیمی برخورد کرده و در بخش‌هایی نیز هنگام نصب انشعابات، وجود پی‌های سنگی ساختمان‌های قدیمی، اجرای عملیات را با دشواری مضاعف روبه‌رو کرده است. این موارد از جمله چالش‌هایی است که معمولاً در مطالعات اولیه قابل شناسایی کامل نیست و حین اجرا، نیازمند بازنگری در روش‌های اجرایی و اتخاذ راهکارهای مهندسی است.

افزون بر این، هزینه اجرای شبکه فاضلاب در هسته مرکزی شهر به مراتب بیشتر از مناطق توسعه‌یافته است. جابه‌جایی یا حفاظت از تأسیسات موجود، اجرای عملیات در عمق زیاد، بازسازی معابر، حفظ ایمنی ساختمان‌های مجاور، مدیریت ترافیک و کاهش خسارت به فعالیت‌های اقتصادی، همگی موجب می‌شود هزینه اجرای هر کیلومتر شبکه در چنین محدوده‌ای چندین برابر سایر نقاط شهر باشد.

با این حال، اجرای این پروژه یکی از ماندگارترین سرمایه‌گذاری‌های شهری محسوب می‌شود. توسعه شبکه جمع‌آوری فاضلاب، علاوه بر ارتقای بهداشت عمومی، نقش مؤثری در جلوگیری از آلودگی منابع آب زیرزمینی، کاهش مخاطرات زیست‌محیطی، حفاظت از سفره‌های آب، حذف چاه‌های جذبی، افزایش کیفیت زندگی شهروندان، کاهش مخاطرات ناشی از نشت فاضلاب و فراهم شدن امکان بازچرخانی پساب برای مصارف صنعتی و فضای سبز دارد. این زیرساخت، یکی از ارکان توسعه پایدار شهری و از مهم‌ترین شاخص‌های ارتقای سلامت و کیفیت زندگی در شهرهای مدرن به شمار می‌رود.

آغاز اجرای شبکه جمع‌آوری فاضلاب در هسته مرکزی اراک را می‌توان نقطه عطفی در تکمیل یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های زیربنایی استان مرکزی دانست؛ پروژه‌ای که پس از ۳۳ سال، اکنون به دشوارترین مرحله خود رسیده است. مرحله‌ای که موفقیت آن، حاصل تلفیق دانش مهندسی، تجربه اجرایی، هماهنگی میان دستگاه‌های خدمات‌رسان و همراهی شهروندان و کسبه خواهد بود و تکمیل آن، مسیر بهره‌مندی کامل شهر اراک از یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌های توسعه پایدار را هموارتر خواهد کرد.